

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:
 Egész évre . . . . . 10.— K
 Fél évre . . . . . 5.— " .
 Negyed évre . . . . . 2.50 " .
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:
BALKANYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi
 Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Nyitlitter sora 1 korona.

Románia ellenünk.

Alsólendva, szeptember hó 2.

„Mi hátra volt még, elkövetkezék“ — Vajda Jánosnak, a nagy és tragikus hangulatu magyar költőnek szavai zengették föl lelkünkben a román hadüzenet hírére. Ez a fekete felhő, amely a háboru kezdete óta ült az ország keleti határán, most kiáradt és megszülte ocsmány magzatát: a hadüzenetet. Hadüzenetek között nehéz válogatni. Mindegyik mondhatatlan gyász és pusztulás hüvelye. Mindegyik ellensége az emberi nemnek. Mindegyik romlásba dönti nemcsak azt a népet, amely ellen szól, hanem azt is, amely gyöngeségből, tudatlanságból és szolgaságból rátámolyog, vagy rátszikkant erre a pokolbeli utra. De különös erkölcsi rutság bélyege van azokon a hadüzeneteken, melyek szemérmetlenül, nyílt és kendőzetlen rabló szándékból, a hódításnak, vagyis a rablásnak vágyából születnek meg. Románia hadüzenete a monarchia ellen, a hadüzeneteknek ebből a fajtájából való. Támadó hadjárat, amely a hódítás és területablás vágyából született meg, amelynek annexió a célja s amelyet még súlyosabbnak mutat az a csak most napvilágra jövő valóság, hogy Románia épügy szövetségese volt az osztrák-magyar monarchianak, mint például Olaszország. Ha igaz Voltaire szava: „Dans toutes les guerres il ne s'agit que de voler“ (Minden háboruban csak lopásról van szó): akkor ennél igazabb jellemzését Románia háborujának aligha lehetne találni.

Azok, akiknek minden reménységük a világ és emberiség jövődjében arra van alapítva, hogy a háboru borzalmaiból megszületik majd a világ háboru nélkül való rendjének megteremtésére törekvő akarat: csalódva, sőt kétségbeesve állanak ama tény láttára, hogy a háboru huszonhatodik hónapjában is megvan még a könnyelmű és lelkiismeretlen emberekben az a hatalom, hogy új népet sodorjanak a tusába. Az ember azt képzelné, hogy azok a szerencsés népek, amelyek nem keverődtek bele a mérközésbe, látva a háboruval járó szörnyűségeket, a pusztulást és kárt, amely emberekre háramlik belőle, a gyászt és szenvedést, amelynek szülője: e látványból merítenek arra erőt, hogy megóvják a békét. Hiszen Románia határai körül csapdosnak most már két év óta a háboru vérhullámai, küszöbe előtt: tornyosulnak a hullahegyek,

szélein viszi át a szél haldoklók hürgését, özvegyek siralmát, árvák jajveszékését, mankók kopogó zörejét és bevilágít hajlékaiba a fölgyújtott falvak, felperzselt városok pirosuló zsaráttnokának fénye. Hát ez a látvány és ezek a hallomások sem tették a román népet annyira békeszeretővé, hogy lett volna hatalma, akarata, értelmessége elegendő ahhoz, hogy megakassza ellenségeink fizetett bérenceinek gonosz akaratát, amely most Romániába is el fogja juttatni a nyomor és szenvedés özönét?

Bizonyára a „kárpatokentuli román testvéreik“ fölszabeditása lesz az a hazug jelszó, amellyel Románia a saját országának népet a vágóhídra hajtja. De a román bojáruralomnak nincs jogcime arra, hogy a felszabeditó mezében lépjen fel. A földjét rosszul művelő, irástudatlan, középkori babonákban hívő romániai földműves semmiesetre sem jelent irigylésreméltó állapotot a magyarországi román földműves szemében. 1907-ben a romániai parasztság föllázadt a román uralom ellen s a lázadást csak nagy haderő felvonultatásával lehetett leverni. Oly államnak, amelyben a közállapotok lázadást idéztek elő, nincsen jussa a más szemében sem meglátni a szálkát.

De még ha ez nem is volna így: a románoknak Erdély meghódítására indított háboruja mindenképen a legélesebb ellenállást támasztaná Magyarországon. Az ország földarabolására törekvő ellenséges politika testet ölt és szemléletessé válik mindenki számára ebben a román támadásban, amelyet nem lehet jogos vagy jogtalan nemzeti sérelmek orvoslásának, hanem csak rablásra irányuló támadásnak tekinteni. Bizonyos, hogy senki számára sem lehet közömbös, aki Magyarországon él, mi történik Erdellyel és a délvidekkel. Magyarországnak a nemzetiségi térképek szerint való felosztása, ami e román támadás sikere esetén kikerülhetetlen volna, egy kicsi és legfontosabb közlekedési útjaitól, bányáitól, erdőitől, városaitól és embereitől megfosztott országot hagyna it, amelynek életrevalósága és életre való rátermettsége igenigen kétséges volna.

Ma arról beszélni, miért jöttek így az események s így kellett-e jönniök? —: céltalannak látszik. A háboru oly forduloponthoz jutott el Magyarország számára, amikor valóban a lét vagy nemlét kérdésévé válik az országra nevezve. Komor és küzde-

lemmel teli napok következnek, amelyek mintha megismétlődéséi volnának azoknak a tragikus időeknek, amelyekben Petőfi „Élet vagy halál“ című nagyszerű riadójának szavai megszülettek:

„A Kárpátoktól le az Aldunáig
 Egy bőszt fivöltés, egy vad zivatar!
 Szélszört hajával, véres homlokával
 Áll a viharban maga a magyar.“

Románia nyugalmas sziget volt a világháboru hullámain, mentes a vértől, mentes a könnyektől, mentes a gazdasági pusztulástól. Belevetette magát ebbe az örvénybe, könnyelműen, bűnösen, szőszegően, hátlenül. Ha azután sebekkel borítva ismét felbukkan ebből az örvényből, elfogja átkozni azokat, akik szerencsétlenségét okozták.

Rekvirálni kell a gabonát!

Azok a zavarok és visszaélések, melyek tavaly a gabonaneműek maximális árának kijátszása körül felmerültek, az idén is mutatkoznak.

Arról értesülünk ugyanis, hogy a maximális árakon jóval felüli árban vásárolnak egyesek gabonát. A rendelet értelmében mindenki csak annak a városnak és községnek a területén termett gabonát vásárolhat, amelyben lakik. Kivételesen megengedte azonban egyes városoknak és községeknek (mint pl. nekünk is) a kormány, hogy a saját területükön kívül a járás, vagy a vármegye más községeiben is megvehetik szükségüket. Már most a vásárlók tömegesen jelentkeznek a gazdáknál, a gazdák pedig megint felhasználják az alkalmat és, mint tavaly, megint csak a maximális áron felül hajlandók a búzát, vagy a rozsort eladni. Ebből az a kár is keletkezik, hogy az a gazda, aki nem is akarta kijátszani a maximális árrendeletet, látva a szomszéd példáját, szintén kedvet kap, és hiába jelentkezik nála a Haditermény bizományosa, hogy közszükségleti celokra megvásárolja a gabonát, nem boldogul, mert csak maximális árt kínál, esetleg a neki járó provízió egy részét is átengedi, azonban a gazda sokkal többet kér és kap — másoktól, tehát a búzát és a rozsort a sokat ígérő vevőnek adja el.

Tudunk eseteket, hogy a búzáért némi helyen hatvan koronát is fizettek, sőt hivatalos vizsgálat tárgya most egy eset, amikor egy sz...-i gazda 90 koronát kért és kapott egy métermázsza búzáért. Nyilvánvaló, hogy ennek a visszaelésnek gátat kell vetni, mert különben megint csak eltűnik a gabona és a magasabb árreményében a gazda, úgy mint tavaly, megint visszatartja.

A kormány kebelében már foglalkoztak azokkal a rendszabályokkal, amelyek e visszaélések megállítására alkalmasak és

egyelőre kiadtak ma egy hete egy rendeletet, amellyel kimondták, hogy az a termelő, akinek négyszáz holdnál kevesebb szántóföldje van, köteles a cséplés befejezése után a házi és gazdasági szükségletét meghaladó felesleget a hatóságnak azonnal bejelenteni, illetve a felesleget a hatóság felhívására a Haditermény bizományosának átengedni, aki köteles a készletet közszükségleti célokra átvenni. Akinek 400 holdnál nagyobb szántóföldje van, köteles henteenként kétszer közvetlenül a Haditerménynek a felesleget megvételre felajánlani, viszont a Haditermény a felajánlott készletet átvenni köteles.

Mindez azonban természetesen csak maximális áron történhetik. Ahogy azonban a maximális árakat sem respektálták a termelők, nem igen fogják ezt az új rendelet hatása alatt sem tenni, mert hisz kéz alatt gyorsan eladhatják a nem termelő lakoságnak készleteiket.

Elengedhetlenül szükséges tehát a legkérlelhetlenebb szigor alkalmazása, és ha a kormány a megyei hatóságok vagy a szolgabírák útján nem képes a maximális árak kijátszását megghusítani, akkor csak az segít, amit tavaly is mint utolsó orvosként, sajnos, kissé későn alkalmaztak: sürgősen rekvirálni kell a gabonaneműeket! Ezt tavaly is meg kellett tenni, meg kell majd tenni az idén is, csak kár volna várni addig, amíg a visszaélések száma annyira megdagad, hogy a zavarokat már nem lehet elkerülni.

Levél a harctérről.

— Egy tábori levélből. —

Olasz harctér, aug. hó.

... A jelen körülmények boldog kénszere alatt megkísérlek egyet-mást a harctérről elmondani. Hát mondhatom, mielőtt ide kerültem, erről nekem sem volt fogalmam, de annak se, akinek élénkebb fantáziája van, sőt még annak se, aki csak látta. És éppen ezért, ha még tiszter ennyi lenne is a szenvedés, sohasem érezheti magát embernek és boldognak az, aki ezt az életet nem élte át és ha én egyszer kikerülök épségben a háborúból, minden nélkülözést, szenvedést el tudnék felelni és mindenkinek meg tudnék érte bocsátani, sőt hálaát adnék érte az Istennek, hogy ezt megérhettem.

Ugy-e, otthon azt hiszik, hogy az a rettenetes, tán örjít, mikor az ember feje felett fűtyünek a golyók, zakatol a gépfegyver, közben beledöng az ágyu, egetverő zajjal lecsap a gránát, sebesültek jajgatnak, hullaszag van stb.? Hát igaz, ez a zaj, ez a chaos megvan, sőt ez is sokkal idegölőbb, mint ahogy az otthoniak el tudják képzeini. Pedig hát nem ez a legborzasztóbb. De hogy mi, azt csak valahogy érezni és talán körülírni tudom, határozottan nem tudok számot adni róla. Mert a legnagyobb szenvedés mégis csak a lelki szenvedés és azt csak átélni lehet.

Mikor először mentem fel a stellungba, meglepődtem, milyen más a háboru, mint otthon képzeltem. Hallottam, milyen a síkföldi háboru, elsősorban a mozgó háboru, de ebből itt nincs semmi. Mi, mondhatom, épügy átvettük a szolgálatot, mint ahogy odahaza egyik vasuti tiszt a másiktól átveszi a szolgálatot, épolyan szabályszerűen s hivatalosan. Azután kerestem, hol az ellenség? Hát löttek elülről, jobbról, balról, alulról, felülről, de sem a mieink, sem a tajiának közül nem láttam én senkit se. Igaz, ez csak a mi frontunkon volt így, volt olyan hely, ahol 30 lépésre voltak az olaszok a mieinktől, sőt kedélyesen átkiabáltak egymásnak: "Briganti taljánok" stb., amire azok vurstokat mutogattak s hivaták át hozzá a mieinket. Na jó, hát az elvígére mellesleg, látom-e őket, de hát hova lökék? „Ja kérem, löni itt nem kell, mert ez csak egy Feldwache, itt csak töltve vannak a fegyverek s figyelni kell.” Még pedig nappal minden schwarmból 2 ember

figyel, a többi dolgozik, éjjel pedig az egész schwarm fenn van. „Hát akkor mikor alszunk?” kerdeztem. „Ja, aludni? tessék megnézni ezeket az embereket, akiket felváltottunk, hogy néznek ki, — elvégre a harctéren vagyunk! Hát persze, ez egészen nem így lett s eleget döt alhattam.

A menázt-hordás sem tartozik az irigylésre méltó dolgok közé. Tessék elképzeini, hogy azok a különben is kimerült emberek felmennek a hegy aljáról — sar és sziklak között, amelyek folyton csuszik és gurul — a tetőre, onnan még 3 km-t a konyhához s onnan hoznak ketten egy 25 literes tele vaszkotat. Természetesen ez éjjel történik, nem lát egy lépésnyire sem, esetleg (eieg gyakran) esik az eső s ha megjön 3—4 óra muiva, még szerencse.

Az elhatás miatt senkinek sem lehet panaszja. Ha nappal nem lehet felhozni menázt, kapunk sardíniát, konszervet, csokoládét, annyit, hogy meg se tudjuk enni egy nap. Csak a vízze! áll rosszabbul az úgy, mert hegytetőn nem igen van víz, csak hóleiből, meg kevés fassolt vízből lehet éni. —

Azután a marsok. Erről, mint rémről, ritkán hallottam otthon beszélni, pedig ez olyan valami, aminek rettentőbb, a szó szoros értelmében idegölőbb keves van a háboruban. S ez az, amit nem lehet megközni; a legerősebb s legregibb katona épügy szenved alatta, mint a leggyengébb. Nehéz ám az a 30 kiló, amit az ember cipel, hát még az a sok apró baj, ami utközben összejön. Ha megyünk szépen egyhuzamban (ez még a legjobb eset), örült lassan mulik az idő s az egyforma mars borzasztóan kimerit. Mikor lesz már raszt, folyton ez jár az eszedben, na ott annál a dombnál biztosan megállunk, de nem állunk meg s ott sem állunk meg, csak megyünk, megyünk. És az a borzasztó, hogy az ember mindent kibír. Mikor elindulsz, azt hiszed, hogy legfeljebb egy félórás birod, na még talán egy tíz percig, — pedig méssz még órákig, egész éjen át, s ha néha-néha kis raszt van, levágódsz oda, ahol vagy, akár az utca porába, akár az árok sarába és egy perc muiva alszol, és méssz tovább és másnap kutyabajod. Egyáltalán itt igazán úgy érzem, hogy nem lehet megbetegedni.

No de mondom, a test mindent kibír, csak a lélek ne csüggedjen. Ha tüzben vagy, megőrül az idegeidet a gránátelcsapódás. Már messziről hallod a levegőben a kellemetlen sivítást, ami lassan erősbodik, huzod a fejedet, mert nem tudod, a fejedet robbanik-e, vagy messzebb valamivel, s ha elmulik a veszedly, jön a másik s a harmadik, tizedik. De ha csönd van, akkor ráérsz elmélkedni a sorsodról. Milyen szép a vidék. Fenn vagyunk a hegyecsúcson, előttünk a havasok, erdők, alattunk a gyönyörű zöld vetések, szőlők, elszórva egy-egy csinos falucska. De hát ki fogja ezt a gabonát learatni, a szőlőt leszüretelni, — két tűz között vannak, egyik fél sem mehet érte s különben is az aratást elvégzi a gránát, a permetezést a srapel. Hát azok a csinos falucsák, amelyek olyan szépen festenek a dombok alján? Jobban megnézed, bizony nincs ott egy háznak sem teteje, csak pusztá falak, füstösek, bedültek.

Egy gondolatod van folyton itt: ha még egyszer otthon lehetnék. Itt minden embernek minden vágya ebben a mondatban összpontosul.

Jön egy baka vissza a szabadságról, beszél az otthonról. Hogy milyen jól élnek, a lányok mind selyemruhában élnek, a menyecskék vígan éneklük:

„Mig az uram itthon volt,
Selyem ruhám sohse volt,
Huzd rá cigány, kapom a segélyt,
Isten, az uramat haza ne segéld.”

No, erre a bakák keresedtek el úgy, ahogy én a költeménytől.
C'est la guerre! ...

Kérjük hátralekös előfizetőinket, hogy tartozásaikat küldjék meg a kiadóhivatal címére. Szól e kérésünk különösen azoknak, kik lapunkat elfogadják s hosszabb idő óta nem fizetnek. Nekünk a lap előállításra, papir stb. tetemes költségünkbe kerül, ötszörte-hatszörte többbe, mint a jobb időkben, nem kívánhatja tehát senki tőlünk, hogy minden vizontszolgálat nélkül ingyen lapot adjunk s mai drága világban bárkire is ráfizessünk.

Csizmát próbál a magyar.

— Vásári jelenet. —

Melegen tűz le a nap s az emberek szinte elernyedten jönnek-mennek a vásáros sátorok között. A csizmaárusok felé igyeckszik egy meztelen lábú falusi atyafi. A bajusza vékonyra ki van pederve valami szagos pomádéval, a kalapja kerekalakú, ragyog a zsírtól. A csizmákhoz érve, megcsendesedik az atyafi és érdeklődően pillogat a csizmákra, amelyek ott sütnék a napon. Reparált, fejelet, talpalt csizmák. Uj alig akadt, legfeljebb valami elfuserált, ami a majsztram nyakán veszett. A meztillábas atyafi megáll. Nézeget jobbról-balról egy csizmát, először csak úgy messziről, aztán kézbe veszi és úgy forgatja, tapogatja tüzetesen. A csizmás ember észreveszi az atyafit, de csak annyit szól felé:

— Fájton pár csizma, ippeg kigyel-mednek való!

Aztán visszafordul az alkudozó kundschaft-jaihoz.

A meztillábas atyafi pedig kapott a biztatáson, letelepedett az aszfalt szélére, végigsimogatta a tenyerével a talpát s beleillesztette a porlepte lábát a csizmaszárba. Huzta a csizmát, hogy beleleázd. Nehezen ment. Fölkelt és ráállt s úgy nyomkodta bele a lábát a szépen kisuviksolt, javított csizmába, amely végre egy csusszanással fölszalad a lábára. Az atyafi illegette, ide-oda lépegetett vele és nagysókára csendesesen csóválta a fejét, mintha mondaná:

— Nem jó.

Lépegetett le s fel, hátha hozzászokik a csizmához, vagy a csizma törődik a lábához. A csizmaárus most hozzá kerül:

— Na, fájton csizma, mi? Éppen jó, mintha a lábára szabták volna!

— Jó volna, éppen jó volna, csak az a baj, hogy még sem jó, mert nincs nyugodalma benne a lábomnak.

— Ezt próbálja meg, ez nagyobb.

Az atyafi kezdi huzni a csizmát. Nem jön. Megint nekifog, de még sem jön, a nedves, poros lábról nem csuszik. Nagyokat fuj és ujra, meg ujra nekirugaszodik. Hiába. Pedig már dühös, mert egészen belemelegedett az erőlködésbe és csak úgy csurog a veríték róla. Káromkodik és vakarja a fejét. Arra kerül egy falujabeli ember, éppen kapóra!

— Ajnye komám, segítse má lehuzni ezt a csizmát, az éj áldja meg!

Az atyafi leül az aszfaltra és a koma belekapaszodik a csizmába. Már nézői is vannak a jelenetnek. A koma se bír a csizmával, bele-rugaszkodik tehát egy szolgálatkész síheder is. Össze-vissza huzgálja az atyafit a porban, de a csizma nem enged.

— Így nem ér semmit, — mondja a koma, — kendet is meg kell fogni!

Vállalkozók már vannak is a kacagó nézők közül. Ketten megragadják a vállát, ketten a csizmát és neki-kekirugaszkodnak, vezényszóra:

— Hó—rukk!... Hó—rukk!

A nap már magasan áll az égen és még forróbban tüzelt. A vásár népe már a csizmahúzó jelenetnél verődött össze, egyik-másik a hasát fogta nevetve, amint látta, hogyan rángatták kftfelé a szerencsétlen atyafit. A csizmaárus pedig csak folyton óvatosságra intette a csizmát marolászókat:

— Csak vigyázni avval a csizmával!

A szerencsétlen csizmán már nem volt suviks, mind lefogdosták róla, a kemény szóra már egészen megpuhult az izmos markok között, de nem engedett még sem.

Végre nagy recszenés, a csizmába kapaszkodó két ember hanyatt vágódik s egyik a csizma

HIREK.

Mindennap ismétlődik az eset:

a névtelen hős Szegény János elesik a harc-tében. Jól talál a muszkagolyó s Szegény Jánosból hősi halott lesz. Kiveszik a zseb-jéből a halál-céduláját, haza hozza a tábori posta és elkönyvelik katonáknál, civileknél annak rendje és módja szerint. Megíródik azután egy átiratnak nevezett levél, amely a hadisegélyirodának megy. Az van írva a levélben: tessék beszüntetni Szegény János-né hadisegélyét, mert férje hősi halott már. A hadisegély, amely — mondjuk — havon-kint 60 korona volt, erre az írásra megszűnik. Jön helyette a nyugdíj. Szegény Jánosné a saját személye részére 10 (mondj: tíz) kor-onát kap havonkint. Három gyermeke szá-mára pedig (Szegény Jánoséknál ennyi a legkisebb szám, ha gyerekeirol van szó) havonkint 1—1, mondj egy-egy korona jár. Szegény Jánosné ügye ezzel teljesen el-itéződik.

Illetve még sem. Mert Szegény Jánosné minden filozófia nélkül az első részlet meg-kapásakor megállapítja, hogy ebből nem tud megélni. Dologból sem tudja magát fenntartani, mert beteges, a gyerekek meg aprók.

Amíg férje harcolt a hazáért, hadisegélyt kapott, legalább is annyit, hogy valahogyan megélhetett belőle. És bizonyára azért adták neki a segélyt, mert hivatalosan is köz-tudomású volt, hogy megélhetése hadisegély nélkül nincs biztosítva. Mikor férje meghalt, ugyebár nem javult az anyagi helyzete Szegény Jánosnéknak. Hogy lehet akkor azt kívánni, hogy ezután rongyos tizenhárom koronából éljen meg?!

Ezen a képtelen anomálián a legsürgő-sebben segíteni kell. Nem elég az, hogy ez a nyugdíj csak ideiglenes, háboru után ugyis rendezve lesz. No és a háboru utánig mi lesz Szegény Jánosnéval? Vagy már vége a háborúnak? Vagy nemsokára vége lesz? Amig nem tudunk nagyobb nyugdíjat adni a Szegény Jánosnéknak a háboru alatt, adják meg nekik a hadisegélyt. Vagy aki okosabb tud, mondjon okosabbat, de valamit tenni kell...

Kühn György őrnagy kiténtetése.

Őfelsége Kühn György honvédőrnagyot, alsó-lakosi birtokost, az ellenség előtt tanusított vitéz és eredményes magatartása elismeréséül a hadiékítményes III. osztályu vaskoronarend dijmentes adományozásával tüntette ki. Kühn őrnagy immár a háboru kezdete óta a harc-tében teljesít igen értékes és eredményes szolgálatot s ennek a kiváló teljesítményének honorációjakép kapta most a magas kiténtetést.

Esküvő. Schreiner Iza okl. tanító

őrhölgynek, dr. Strasser Armin ügyvéd kedves leányának vasárnap esküdött örök hűséget a bántornyai plébánia-templomban Toplak Ferenc közösgyalogrezdbeli hadnagy, Toplak János helyben kereskedő fia.

Kinevezés.

A m. kir. pénzügyminiszter Schmidt Ignác alsólendvai pénzügyi szám-ellenőrt — jelen állomáshelyének megtartásával — a IX. fizetési osztályba pénzügyi számvizsgálóvá nevezte ki.

Hősi halál.

Sarkady Nagy József helybeli lakosnak két fia van s mind a kettő ka-tona. A fiatalabból, Árpádról, a múlt héten írtuk meg, hogy orosz fogságba esett, az idősebbik-ről, Sarkady Nagy Béláról pedig most az a szo-moru hír érkezett, hogy ugyancsak az orosz fronton hősi halált halt. Az értesítés szerint a fiatal hős augusztus 6-án az aznapi nagy har-

fejét, a másik a hátul végigrepedt szárát mutatta az ég felé. A megtépett atyafi feltápászkodik, rázza magáról a port és hidegvérrel mondja a csizmaúrának:

- Mondtam én, hogy nem jó.
- És indul elfelé.
- Hohó, de már most vegye meg a csizmát.
- Hogy én vegyem meg?
- Persze! Minek huzta fel?
- Hát próbálni tán csak szabad?!
- És elballagott, nagy vászon zsebkendőjébe törölgetve a homlokát...

Rab magyar imája.

(Gyóni Gézának Szibériából hazaküldött verseiből.)

Csukódjatok be rácsos ablakok,
Isten szemei csak ti nyíljatok;
Isten szemei, fényes csillagok,
Rabságos éjben, bús térdepelésben
Lássátok szegény esdeklő rabot.

Magyar tanyákon zúg a fergeteg,
Magyar határon dül a vad sereg;
Isten szemei ébren legyetek
S kit vert sok átok: ti virrasszátok,
Ti virrasszátok árva népemet.

Kárpát sziklá éjég álljanak,
Tokaj vesszői vassá váljanak,
Tépjétek össze erdei vadak,
Ki gyűlöl kézzel rombolna széjjel
Ezer esztendő szent oltárokat.

Künság mezőin ami meglétem,
Őlő fegyverben ólomná legyen,
Magyarád mustja méreggé legyen,
Tisza táján kunyhó se álljon,
Kunyhó se álljon soha védtelem.

Csukódjatok be rácsos ablakok,
Isten szemei, csak ti nyíljatok,
Isten szemei: fényes csillagok;
Rabságos éjben, bús térdepelésben
Igy imádkoznak a magyar rabok...

Románia hadereje.

Románia területe 131 353 négyzetkilométer, 7,300.000 lakóssal, tehát valamivel nagyobb, mint a magyar államnak egy harmada.

A hadkötelezettség Romániában a 21-ik év betöltésétől a 42. év betöltéséig terjed. A tényleges szolgálati idő a gyalogságnál és a vadász-csapatoknál 2, a többi csapatoknál 3 év, a tengerészletnél 4 év.

A román hadsereg gyalogsága — háboru idején — 218 zászlóaljból áll, körülbelül 218 000 emberrel.

Ebből az aktív hadsereghez tartozik 120 gyalogos- és 9 vadász-zászlóalj, a tartalékhöz 40 gyalogos- és 9 vadász-zászlóalj, a miliciához (népfelkeléshez) pedig 40 zászlóalj.

A lovasság hadiállománya 83 tábori és 21 pótkeret-eskadron, 12 géppuskás századdal. Egy eskadronban 5 tisz, 150 kombattáns és 12 nem kombattáns tisz van; a lovasság egész létszáma tehát mintegy 17.000 ember.

A tábori tüzérség hadi állománya 20 tábori tüzérezred, 4 tartalék tábori divízió, 5 tarack-divízió, 2 lovaslőtüzérezred és egy hegyi tüzérezred, összesen 157 tábori és 25 tartalék tüzérezred; a tüzérség létszáma mintegy 30.000 ember.

A vartüzérség körülbelül négy vartüzérezredből áll.

A technikai csapatok állománya: 5 utász-zászlóalj (háboruban 1 zászlóaljból 15 tisz, 720 ember, 87 ló és 12 kocsi van), továbbá 3 erődítő utász-zászlóalj, egy közeledési és egy vasúti zászlóalj s egy léghajós és egy repülőosztály. Van ezenkívül a román hadseregnek 5 távirószázada. Az egészségügyi csapatok állománya 5 század. A train csapatok öt eskadronba vannak beosztva, az élelmező osztályok pedig 6 századba.

cockban esett el és Horodysc községben (tarnopolai járás) temették el.

— **Hősi halál a fogságban.** Przemysl várának örök dicsőségű védőseregében szolgált Bra cskó Géza helybeli ügyvédi írnok, mint a 48. gyalogezred népfelkelője. Ő is azok között volt, akik mérhetetlen szenvedésekkel bár, de a végső kényszerig védtek az orosz gyűrű ellen a várat s akik végre is, annyi nélkülözés és oly sok szenvedés után kapitulálni voltak kénytelenek — oh nem a muszka sereg előtt, hanem az ehínség előtt. Azután a fogság sötét, vigasztalan ideje következett a hős védőseregre. Bra cskó Géza messze Szibériába, Taschkent-be került s onnan küldte haza vagyó sóhajait szép Magyarországra. Itthon övegye édesanyja maradt, kinek egyetlen gyermeke, öreg napjaiban támasza, gyámoltója, öröme volt ő. És itthon maradtunk mi, barátai, akik szívünk minden melegeit szerettük ezt a jó fiut, s a madár szállásával, a szellő suhanásával elküldtük neki biztató, bátorító, erőt adó üdvözlőnknek nehéz szibériai rabságába. Masfél év óta, a vár elesése óta egyetlen egyszer érkezett tőle értesítés, abban azt írta, hogy egészségi állapota nem a legjobb. Ez a levél a múlt év decemberében érkezett tőle. Most pedig egy Taschentből jött levelezőlap azt a szomorú hírt tudatja velünk, hogy Bra cskó a fogságban március 29-én meghalt. Habár nagyon is va özínűnek látszik a szomorú hír, de mivel privát értesítés útján jött, bizunk abban, hogy tevedés van a dologban, Bra cskó él és a többi nőssel együtt ő is vissza fog majdan térni. Adja a jó Ég, hogy így legyen s öröme vájéik egy övegy édesanya nagy-nagy szomorúsága...

— **Beiratás az izr. iskolában.** A helybeli izr. elemi népiskolában a beiratás szeptember hó 4-én és 5-én délelőtt 9—10 óráig lesz megtartva.

— **Jegyzők gyűlése Nagykanizsán.** — Zala vármegye jegyző-egyesülete szombaton délután rendkívüli közgyűlést tartott Nagykanizsán. Neusiedler Jenő alelnök sajnálatlan jelenti, hogy az egyesület közszereiben álló elnöke, Starcsinszky György súlyos betegsége miatt a gyűlésen meg nem jelenhetett. — A közgyűlés ezután határozott az Erzsébet királynéről nevezett országos árvaház 1916—17. iskolai évre járó kamatainak odaítélése fölött. Kimondotta a közgyűlés, hogy kérvénnyel fordul a törvényhatóság-hoz, hogy a magánmunkálati rendkívüli alacsony díjak díjszabását, tekintettel a nehéz megélhetési viszonyokra, 100 százalékkal emelje fel; nemkülönben a hivatalos utazások tuvar- és napi-díjait az állami alkalmazottak fuvar- és napiidő-höz hasonlóan rendezze. Határozott ezenkívül 14 egyéb sürgős egyleti ügyben s kimondta, hogy tekintettel a rendkívüli elfoglaltságra, a rendes évi közgyűlést a folyó évben sem öhajtja megtartani. Végül a szeptember 15-én Budapesten megtartandó országos közgyűlésre a kiküldötteket választották meg.

— **Hatszáz tanító állás.** A hivatalos lapban a vallás- és közoktatásügyi miniszter pályá-zatot hirdet hatszáz állami elemi népiskolai tanító állásra. A kérvényt a pályázó a tartózkodási helyére illetékes tanfelügyelőnél szeptember 10-ig adhatja be. A kinevezés az állomáshely megjelölése nélkül fog megtörténni s a kinevezett tanító a szükséghez képest fogják valamely iskolához beosztani. Ha a kinevezett tanító a neki kijelölendő állomáshelyet nem foglalta el, akkor a kinevezése érvénytelenül válik.

— **Holnap kezdődik Alsólendván a sorozás.** Holnap, azaz 4-én kezdődik városunkban az 1877—1866. évfolyambeli (39—50 éves) népfelkelők ujasorozása, a Korona-száló nagyterben, s 9-én fog bezáródni. Első nap, 4-én a rédcisi, zorkóházai és alsólendvavidéki, 5-én a bagonyai, gyertyánosi és cserföldyi, 6-án a belatincsi, csesztregi és szentgyörgyvölgyi, 7-én a lendvavásárhelyi, murabaráti és reszneki s végül 9-én a bántornyai, zalabaksai és Alsólendva városi jegyzőségek hadkötelesei kerülnek szemlére. A sorozó-bizottság hozzánk Zalaegerszegről fog érkezni s tőlünk Novára megy.

— **Pályázat a jegyzői állásra.** A letenyei főbírói hivatal pályázatot hirdet a tótszentmártoni körjegyzőségnek újonnan rendszeresített segédjegyzői állásra. A kérvényeket szeptember 8-áig kell beadni. A javadalmazás évi 1400 korona.

— **Pro patria.** Hirschmann Gyula cs. és kir. 48. gyalogezredbeli hadapród, Hirschmann Leo csáktornyai gabonakereskedő egyetlen fia, az északi harctéren a Zalone körül vívott harcokban augusztus 6-án hősi halált halt. A fiatal, 20 éves hőst Nesterowczben temették el ideiglenesen. A mélyen sujtott szülők másik fia alig egy évvel ezelőtől önkézzel vetett véget életének s vőjök, Gänger Jenő dr. törzsorvos is orosz fogságban sanyálódik.

— **A dunántúli evangélikus püspöki székhely.** Gyurátz Ferenc dunántúli evangélikus püspök helyére a jelöltek egész seregének versengése indult meg. Legtöbb esélye van Zala-, Somogy- és Vas megyékben Kapy Béla volt körmeneti, jelenleg szombathelyi evang. lelkésznek. Kivülte meg hat jelöltje van a dunántúli evang. püspöki székhelyre és pedig az alábbiak: Bogár András egyházkerületi főjegyző, Madár Mátyás másodfőjegyző, Bancsó Antal theol. igazgató, Scholtz Ede ágfalvai, Pálmay Lajos győri és Ziermann Lajos soproni lelkészek. A közel jövő mutatja meg, hogy melyik jelölt élvezi a Dunántul evangélikus többségének bizalmát.

— **Vidéki előfizetőinket** kérjük, hogy amikor előfizetéseiket megújítják, a pénzesutalványt így sziveskedjenek címezni: „Alsólendvai Híradó kiadóhivatalának Alsólendva.” Többen t. előfizetőink közül ugyanis az utalványt csak az „Alsólendvai Híradó” címre (a „kiadóhivatala” szó nélkül) szokták küldeni s a pécsi postaiszolgáltatóság egy párnapos rendelkezés folytán az így címezett pénzeket lapunk kiadója a jövőben csak úgy veheti föl, ha a postán meghatalmazást mutat be. Ezért kérjük az előfizetési pénzeket mindenkor kifejezetten a kiadóhivatal címére küldeni.

— **Betiltott állatvadász.** A Drávavásárhelyi községben szeptember hó 4-én tartandó vásárra hasított körmű állatok felhajtása betiltott.

— **Erdélyi menekültek városunkban.** A helygymnázium múlt héten távirati uton arról értesítette vármegyénk alispánját, hogy az erdélyi menekültek közül mintegy 1500 egyént fognak Zalamegyében elhelyezni. A vármegyébe érkező menekültek közül, értesülésünk szerint, 4-500 egyént fog az alsólendvai járás területén elhelyezni. A menekülteket tegnapelőtt este, majd pedig tegnap délutánra várták városunkba, a falvakból a kocsi is bejötték értük, az egyes vonatokhoz állandóan nagy közönség ment ki, de a menekültek lapunk zártáig (szombat d. u. 5 óráig) még nem érkeztek meg Alsólendvára.

— **Kávészemek Zalamegyében.** Tegnapelőtt állapította meg Arvay Lajos alispán a Zalamegye területére érvényes maximális kávéárakat. E szerint Zalamegye területére a nagybani eladásnál ezek az árak lesznek a mai napotól fogva: Robosza 9:05; mindenemű Santos, Jáva és pörköltkáv: 9:65; finom kék kávé 10:95; finom Maragogy kávé 11:95; finom pörkölt kávé 13:15 Ezekhez még métermázsánként 5 korona fuvardíj számítható. A kicsiben való eladásnál pedig ezek a zalamegyei kávéárak: Robosza 9:85; mindenemű Santos, Jáva és pörköltkáv 10:65; finom kék kávé 12:05; finom Maragogy kávé 13:05; közönséges pörkölt kávé 13:05 és a finom pörkölt kávé 14:45 korona kilogrammonként.

— **Megszaporodtak a lopások.** Az utóbbi hetekben városunkban és a környéken ijesztő módon elszaporodtak a lopások. Itt bent a városban a baromfi-órákat dézsmálják eddig még nem tapasztalt arányokban s alig miuk el északra, hogy három-négy kövér lud s egy sereg csirke eltűnése ne regéne a titokzatos éjjeli vendégek látogatásáról. Kint a termőföldeken pedig a krumpi-, kukorica-, bab- és egyéb terményfélék tűnöznek el rejtélyes módon. Igen sok károsult úgy a baromfi-, mint a mezei lopások miatt a hatósághoz fordult, amely széleskörű nyomozást is indított, de eddig nem járt eredménnyel. A közönség a maga jól fel fogott érdekében cselekszik, ha kapuját korán este bezárja s a baromfiórákat is zárva tartja. A mezei lopások ellen is egyszerű a védekezés: ahol nincs még mezőőr, ott alkalmazni kell olyt, ahol pedig már van, ott szaporítani kell a számukat.

MAGYAR TESTVÉREK!

*

Lángol délkeleti határunk, a magyar eget festik vérszínre azok a galád tüzek, amelyeket rabló szomszédaink gyújtottak meg fölöttünk. Az égő zsarútnokok borzalmi elől futva menekülnek testvéreink, ide özönlének hozzánk, az ország belsejébe, abban a reményben, hogy a sziv tájkán a legfőbb a vér s legdusabb forrását találják meg a szeretetteljes gondoskodásnak.

Nincs ahhoz emberi agynak kellő ereje, hogy igazán elképzelhesse: mit jelent menekülni az ősi fészekből, vagyont és mindent prédára hagyni a meztelen élet megmentéséért! Évezredek fészkek minden sarka, dedapákról maradt kis földek minden röge, évszázados fák minden levele, fű, fa, virág, az ut pora, az udvar pocsolója, a kávas kut, az ősi székely kapu, a virágos tornác, minden, minden, a gyermekekori emlékek minden lelki szála és érzése egy pillanat alatt ronggyá válik. Űzőkké, hamuvá változott, egy szemrebbenés alatt veszett el, ha csak muló időre is, az a magyar világ, amely évszázadokon át őrzött minket a Keletről fenyegető barbár veszedelm elől.

Ezek a magyar testvéreink lettek földönfutók sok ezren, ezek közül menekülnek több százan ide a mi járásunkba, csupa tehetetlen, könyörületre érdemes fajunk, vérrünk, tisztas aggastyánok, asszonyok, gyerekek. Mert a férfiak fegyverben állanak és helyettünk védik a mi ősi hazánkat.

Ide jönnek közénk, a mi testvéri körünkbe, abban a biztos tudatban, hogy nem is hála, hanem az önértés nyitja meg résztvevő lelkünket s mi le fogunk hajolni kényelmes, védett tornácunkból, hogy magunkhoz öleljük a szenvedőket.

Van ebben a városban, ebben a járásban sok üres szoba, üres ágy, egy fedett kamara, egy kis zúg, ahol egy-egy hajléktalan család elfér.

Nyíljanak meg a lakásajtók, öleljük magunkhoz testvéreinket s ne ismétlődjék meg az ősi magyar átok, amely szerint a hajléktalan egyszerűen hontalan is e hazában.

Van még magyarok istene, él még ez ősi hon fölött a magyar gondviselés s még ha sujt is egy pillanatra hatalmas karjával, az az erős kar fogja fölemelni a ma porba sujtott magyart és ragyogni fog az a név örökkön-örökké. És áldása kíséri az irgalmat, a könyörületet, a lélek nemességét és a magyar szívek szinarany jóságát!

— **Bodó István orosz fogságban.** Az utóbbi hetekben sokat beszéltek városunkban Bodó Istvánnak, városunk népszerű adóügyi jegyzőjének eltűnéséről. Bodó, mint egy gépfegyveroszt parancsnoka, hadnagyi rangban az orosz harctéren küzdött s egyszerre eltűnt és hetek óta semmi hír sem érkezett feléje. Most arról kaptunk értesítést, hogy Bodó hadnagyt még július 28-án orosz fogságba esett, még pedig sebesülten. Ez a hír bizonyára nagy örömet fog kelteni Bodó minden ismerősénél, akik út már-már elveszettek hitték.

— **Iskolai értesítés.** Az alsólendvai m. kir. állami polgári fiúiskolában az 1916. 17. tanévre szóló beiratások szeptember hó 11., 12. és 13. napján délelőtt 9—12 óráig az igazgatói irodában eszközöltenek.

A javítóvizsgálatok szept. 11. és 12-én délután 2 órakor, a tantervkülönbözeti vizsgálatok pedig 13-án d. u. 2 órakor tartanak. A szegénysorsú tanulók számára szükséges tankönyveket 14-én osztjuk ki. A tanévet megnyitó ünnepélyes istentisztelet (Veni Sancte) szept. 13-án reggel 8 órakor tartatik, a tanítás pedig 16-án kezdődik.

A beiratáskor a tanulók szülők, vagy azok helyettesei kíséretében tartoznak megjelenni s iskolai bizonyítványukat az igazgatónak bemutatni. Azon tanulók pedig, akik először iratkoznak be intézetünkbe, a beírásnál születési bizonyítványukat s ujrallottai bizonyítványukat is kötelesek bemutatni. Az évi tandíj 16 korona, mely összeg vagy egyszerre, vagy előleges félévi részletekben is fizethető. A tandíjon kívül minden tanuló kivétel nélkül 3 kor. felvételi, 1 kor. ifjúsági könyvtári, 1 kor. kirándulási és 1 kor. értesítői díjat tartozik fizetni. Ezen 6 korona díj a beiratáskor azonnal fizetendő.

Szegénysorsú és jó magaviseletű tanulók tandíjmentességért folyamodhatnak, de csak azon esetben, ha oly bizonyítványuk van, melyben — az éneket, szépírást és tornát nem számítva — az „előleges” osztályzat kevesebb, mint a „jeles” és „jó” együttvéve. A tandíjmentesség iránti kérvényt a kir. tanfelügyelőséghez kell címezni s mindjárt a beiratkozás alkalmával az igazgatóságnak átadni. A kérvényhez csatolandó: 1. az előző tanévről szóló iskolai bizonyítvány; 2. az egy évvel nem régebbi keletű szegénységi bizonyítvány.

Szegénysorsú tanulók az ifjúsági segélyzőegyesület részéről tankönyvekkel és rajzszerkekkel is ellátottnak, azonban az alapszabályok értelmében 80 fill. használati díjat kötelesek fizetni a beiratkozás alkalmával.

A vidékről jövő tanulók figyelemztetnek, hogy az igazgatóság előleges tudta és beleegyezése nélkül szállást fogadni nem szabad.

Alsólendva, 1916. aug. 30-án

Kliss Dénes, igazgató.

— **Öngyilkos urleány.** Neuman Berta 21 éves tapoccai könyvelőnő betegsége miatt a szülei két héttel ezelőtől orvosi tanácsra Budapestre vitték és a Rókus-kórházban helyezték el. A leányt a kórház pár nap múlva azzal bocsátotta el, hogy baja gyógyíthatatlan. Erre a leány egy rokona kíséretében vonatra ült, hogy hazautazzék Tapocáira. Mikor a vonat Tapocáchoz közeledett, egy kisebb állomáson arra kérte a kísérőt, hogy szálljanak ki a vonatból egy napra és tőrődjenek meg a Balatonban. Mikor a kísérő erre ráállott, a leány a faluban egy félreeső helyen felakasztotta magát. Mire ráakadtak, már halott volt.

— **Iskolai értesítés.** A csáktornyai állami polgári iskolában az 1916—17. tanévre vonatkozó beiratások szeptember 24., 25., 26. és 27. napján reggel 8 órától eszközöltenek, a javító és felvételi vizsgálatok a fiúiskolában 25-én délelőtt 11 órától, a leányiskolában pedig 26-án délelőtt 11 órától kezdve lesznek megtartva.

— **A megszőkött orosz tábornokot még nem fogták el.** Megirtuk, hogy a közégi tartalékkórházból Mrnyák Ferenc cseh tisztiszolgá segítségével megszőkött Koraylofi Lawre 45 éves orosz tábornok, aki sebesülten fogságunkba esett. Mrnyák Ferenc cseh tisztiszolgt néhány nappal később Románia határán elfogták és vasraverre a pozsonyi hadbírószághoz szállították. Ugyanekkor híre járt annak is, hogy Kornolyoff orosz generális is elfogták Komáromban. Ezt a híradást most a Magyar Távirati Iroda megcáfolja s kijelenti, hogy a Komáromban gyanusnak véit egyén nem azonos a tábornokkal. Kornolyff generális tehát tovább keresik. Aki elfogja, vagy a hatóság kezére juttatja, az ezer korona jutalmában részesül.

— **Árdrágításért elítélt bántornyai asszonyok.** Muraszombat és Vidéke című lapírtásírja: Éber csendőrségünk a legutóbbi országos vásáron megdöbbentő tapasztalatokat szerzett a hagma-üzerkedés terén, amennyiben Fehér Bárá, Geid Márkné és Ruiz Ferencné bántornyai földmives asszonyokat letten érte, mikor ezek a hagma-elárusítás körül árdrágít visszaféléseket követtek el, amennyiben a hagma-ért oly horribilis árakat kértek, amelyek egyenest felháborítottak voltak. Az asszonyokat a szolgabírószágra kísérték, ahol fejenként 40 kor. pénzbüntetésre ítélték őket.

— **Tűz.** Vasárnap este 10 óra tájban tűz volt Muraszorahelyi községben. Mayer Jakab kereskedőnek a vasuti állomás közelében álló nagy kazalja kigyuladt és elégett. Szerencsére a tűz nem terjedt tovább. A tüzet valószínűleg gyújtogatás okozta.

— **Tűzvész halálesettel.** Muraszombatból jelentik: Kedden délelőtt Kuzma községben ki-

gyuladt Zrimm István lakóháza. A szobában tartózkodott Zrimm anyósa és 3 éves gyermeke, akik a nagy füst miatt már nem tudták kimenni. Stummer József földmives a saját élete kockázatásával behatóan az égő házba, az öregasszonyt kimentette, de a gyermeke addigra a nagy füstben megfulladt. A tűz úgy keletkezett, hogy a ház végében több gyermek gyúlvál játszott.

— **Beleesett a forró paradicsom.** — Polgár József nagykanizsai dévasúti felügyelő 4 éves unokája a konyhában játszadozott, ahol éppen paradicsomot főztek. Az egyik forró paradicsommal feltüstöt a földre helyezték s a boldogtalan csöppeség játék közben a gőzölgő lébe zuhant. Újnan borzasztó égési sebeket szenvedett, hogy pár nap alatt meghalt. A tragédia anná szomorúbb, mert a kis leány édesapja a harcstéren van s így jelen se lehet gyermeke temetésén.

— **Szökevény népfelkeltő munkások.** Zalamegye alispánját értesítette a belügyminiszter, hogy Ferenc János felsőzsidai, Gleisinger Tivadar és Pisztrovics Lajos csáktornyai és Ruszics Miklós pajzsszégi illetőségű zalamegyei népfelkeltő munkások a komáromi tüzérségi szertartól megszököttek. A szökevények országsszerzte köröztenek és elrendeli a belügyminiszter, hogy a törvényhatóság területén nevezett népfelkeltőmunkások a legbathatóbban nyomoztassanak és feltalálásuk esetén a legközelebbi csendőrsőrnök átadassanak.

— **Halálos esés a szekérről.** Horváth Ignác 68 éves kaptak lakos augusztus 29-én délután egy szekér szénát szállított haza a mezőről. Utközben leszédült a szénával rakott kocsióri, fejteződ esett és azonnal meghalt.

— **Háborus Adótörvények.** A képviselőház előtt fekvő háborus adójavaslatokat az adózó közönség legszélesebb rétegeit érintik. Saját érdeke tehát minden adózónak, hogy kellő tájékozódást szerezzen jogainak megvédésére, tudva azt, hogy a reá kivett adók a törvényesnél nem magasabbak-e s végül jogainak megvédésére idejében orvoslást szerezhesen. Ezen szempontok figyelembevételével fognak a szentesítés után megjelenni dr. Turly Zoltán pü. tanácsos magyarázatával s a közig. bíróság joggyakorlatával a „Háborus adótörvények.” I. füzete: „Jövedelemadó,” bolti ára 5 kor., előfizetési ára 4 korona, II. füzete: „Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója” bolti ára 3 kor., előfizetési ára 2 K 40 fill., III. füzete: „Hadinyereségadó, vagyonadó, a III. oszt. kereseti adó elterben tartása” bolti ára 3 kor., előfizetési ára 2 kor. 40 fillér. A három füzete együtt bolti ára 9 korona, előfizetési ára 8 kor. Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

— **Elfogták a kanizsai fogház szökevényét.** A multkoriban megirtuk, hogy a nagykanizsai ügyességi fogházból megszökött Horváth István cigány, akit többrendbeli betöréses lopasért összbüntetésül tizenöt évi fegyházra ítétek s aki egy ízben már az illavai fegyintézetből is meglépett, Horváthot a mult heten Kaposváron elfogták s azóra ismét a kanizsai ügyességi fogházban ül. Horváth az önkényes szabadság néhány hete alatt nagy lábón élt. Nehány ezer koronája volt valahoi elásva, ezt szökése után magához vette s állandóan mulatott. Kaposváron több mint másfelezer koronát költött el. Az ügyesség legközelebb valamelyik fegyintézetbe szállítatja a cigányt, akire persze addig is fokozott buzgalommal vigyáznak.

— A „Vasárnapi Újság” legutóbbi száma az összes harcstereinknek nagyszámu képei mellett bemutatja a mult hét aktualitassait: a Femes hazakereszést, a Szent István-napi körmenetet, a Ludovikában tartott tisztavatast. Egy rendkívüli beces besporozat, Gerövin Tibor ezikkévei, bemutatja az esztorgami primási képtár régi és újabb magyar festményeit. Szépirodalmi olvasmányok: Habb és Walter Bloem regénye, Szőlősi Zsigmond tárczája. Egyéb közemények: Jakó János czikke Bruszilovról (arcképpel) s a rendes heti rovatok.

A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 6t korona, „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre 2 korona 40 fillér.

— Az „ELET” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) legutóbbi száma a következő tartalommal jelent meg: Koppa; Par noble fratrur, Bodor Aladár: Gránatosok jönnek (vers), Péczezy József: Faktúras ember (elbeszélés), Ex: Gondolatok, Kádár Lehel: Nagyhatalom (regény), Margitay Ernő: Emlékezzünk régiekről, John Schmitt: Kémmel (elbeszélés), fordította Muta István, Kultúra, Heisri-hétre, Glosszak, Szék. úzenetek. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasónk figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-út 15. Előfizetési ár felévre 10 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal.

— **Két hajó csodálatos kalandja.** Már a haboru elején is óriási feltűnést keltettek az Emdennek hóstettei a keletázsiai és indiai vizeken. Minden dílőztes ellenére is hónapokon át réme volt ellenségeinknek és merészséggel, ügyességgel merhetetlen kárt okozott nekik, míg végül egy nagy angol panceliossai fojyotat aránytalan küzdelemben a Szumátrától délre fekvő Kesling szigetek táján elsüllyedt. Közben azonban egy 40-50 emberből álló különítmény szétrombolta itt Angliának utolsó táviró összeköttetés Ausztráliával. Ez a partszálló szakasz Mücke sorhajóhadnagy vezetése mellett egy átg tengerképes, kisakkmanoyit, városahajón, az Ayesha-n, majd egy kis Ligyidgőzösen az angol biokadrónátátartore, ezer veszély között eljutott az Indiai Óceánra át a Vörbatergerbe. Innen részben vitorás csónakokon a tengeren folytatódhat kalandos útjukat, részben a hasonlóan vészterhes arabiai sivatagon át sikerült Törökországba jutniok, miközben az angoloktól felberelt vad beduinordakkal több napon át tartó heves ütközetbe is kellett bocsátkozniok. Hóstiékbe és a legváltozatosabb kalandokban ebben a háborúban is parallalul gazdag az Emden-Ayesha utja. Szerencse, hogy ezeket a történelem számára olyan írót jegezte fel, mint Mücke, az Ayesha paracsónka, aki élményeit és tetteit egy nagy írőhoz méltó művészzel tudja előadni. Nem szaraz, többé-kevésbé mult értékű riport ez a két könyv, hanem minden időkre szolo gyönyörű regény, teli finom humorral, költői leírásokkal, meglepő fordulatokkal. Nincs az a Veineregény, mely vele versenyre kelthet, mert ezekben is sok az ismeretterjesztő részlet, a lélekemelő lendület s mindez nem mese, hanem elő valóság, sőt történelem. A haditengerességi életnek, a sivatag viszonytáságainak élvezetes leírása Gaspar Ferenc tollára emlékeztet. Ez a regénysszerűség és a művészi köntös ag, amj ezt a két könyvet eddig is oly keresette tette (s mult példány fogyott el néhány het alatt) s ami kiemeli a közönséges had iradalmóból és hisziük, hogy klasszikussá fogja tenni. Masok is irtak az Emden-Ayesha hóstetteről. Hasznó kalandok atesett tengeressék utjában Mücke módszere szerint írják meg riportjukat, de a neszt stílusának elevenséget egyik sem tudta megközelíteni. Műcüknek végig érdekfeszítő előadása utolérhetetlen. S amilyen mőhón ma, a világháboru izgalmai közepette elkaptokdát fiatalok és felnottok, hölgyek és férfiak egyaránt, olyan érdeklődéssel és élvezettel fogják olvasni ezután is, nemzedékről nemzedekre. Az „Emden”-nek, valamint az „Ayesha”-nak ára 2 korona 40 fillér. Kapható és megrendelhető a kiadónál, Rózsvölgyi és Társa cs. és kir. udvari zenemű- és könyvereszkedőnél Budapest, IV. Szervita-ter 5.

238. 1916. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Völgyi János végrehajató javára a zalaeger-szegi kir. törvénysszék 528. 12. 915. számu kiélg. végrehajást és az alsólendvai kir. járásbírósság 1916. Pk. 1310. 6. számu kiküldetést rendelő végzése alapján 707 kor. 32 fill. követeles és járuléki kiélgítésére Lenti községben

1916. szeptember hó 9-én d. u. 4 órakor

telhen, borju és egyéb ingóságok 1100 korona becsértékben bírói árveres útján fognak eladati a követéssz állalános árveresi feltételek mellett:

Az ingók a becsáron alul el nem adhatók. A vételár azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az előverezett tárgy a vevő birtokába adatik. Ha a legtbóbbet ígérő a vételárt le nem fizetné, a tárgy azonnal utjában árvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netáni többlethez igénye nincs, ellenben a netáni kisebb összeget pótolni köteles és az árveres további folyamán részt nem vehet.

Ezen árverést az 1908. évi XLI. t.-c. 20 §-a rendelkezéséhez képest mindazon végrehajatók, foglalatok és fölüfoglalatok követelesének kiélgítésére is elrendelem, akiknek javára fenti ingókra a foglalás mai napig foganatosítottott. Kelt Alsólendván, 1916. aug. hó 25.

Havel, kir. bír. vhajtó.

Jegyző urak figyelmébe

ajánlom, hogy az új minta szerinti

felmentési javaslatok

nálam elkészültek és állandóan raktáron vannak, bármily mennyiségben.

Balkányi Ernő, Alsólendván.

— 35 dekás —
tábori dobozok
kaphatók
Balkányi Ernőnél
Alsólendván.

6050
közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a
KAISER-féle Mell-Karamella
három fenyővel
Köhöges rekedtség, hurut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés ellen legbiztosabban használható.
Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért
kapható Alsólendván Fuss F. Nandor gyógyszerstárában.
180-151

Rendelje meg lapunkat a harcstéren levő fejje, fia, testvére, rokona sto. részére. Nagy örömtől szerez nekik. Lapunkat a tábori posta rendszeren kézbesíti!

Alkalmi ajándékok!
Alkalmi ajándéknak legalkalmasabb zsebórák, láncok, arany és ezüst ékszerék, China-ezüst disztárgyak, evőeszközök stb. legnagyobb választékban, jutányos áron kaphatók
Mayer Ödön órás és ékszerésznel
ALSÓLENDVA, Főutca.
Nagy raktár fali- és ébresztő-órákban, valamint látszerészeti cikkekben, időmérőkben stb. javítások szakszerűen végeztenek!

Előfizetőink
ingyenes hirdetési
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetőink
ingyenes hirdetési
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHÉRL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállalja építési tervek készítését, mindenféle építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BLAU SANDOR vasúti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfösáru- és készruha-üzlete. Nagy raktár uri-divat cikkekben.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut, Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasúti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS babsótló és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER FÜLÖP üveg-, porcellán-, fűszer- és vegyesárukereskedése.

FEHER ANTAL köröm- és kocsikovács.

FUCHS JÁNOS borbély- és fodrász. Főut.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, csomagoló-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GROSZ FERENC bérkocsis-vállalata. Kényelmes bérkocsis mindenkor rendelkezésre áll.

GÖNCZ GÁBOR pékmester

Özv. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

Özv. GREGORENCICS JÓZSEFNÉ szikvizgyára, Alsó-utca.

GERICS JÁNOS vegyeskereskedése, sajtár-, szita- és kézikosárok raktára, szesz és italok kismértékbeni eladása, a vasutállomás átellenében.

HEGEDIGS ISTVAN eszmadia.

HEGEDÜS SÁNDOR bútort- és épület-asztalos. Kész bútorok és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DÁVID szállítási (spediteur) vállalata

LEVASICS FERENC építési vállalkozó.

LEVASICS VILMA ajánlja fényképezési műtermet (Alsólendva, Főut, Arnstein-üzet átellenében). Készíti a legújatnyosabb árak mellett fényképeket minden nagyságban. Felvételt bármikor eszközözi.

MAYER ÖDÖN óras és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst arukban.

MAURER FERENC szobafestő és mázó.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasúti-árukban. Varrógép-, gaz-ásági gép-, szén-, cement- és matonko-raktár.

NEUBAUER ANDRÁS „Korona” nagyvendéglője

NÉMETH PÁL épít- és géplakatos.

POLLÁK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-árúda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

SIPOS DANIEL elsőréndű uriszabó (Főut).

SIMONKA JÁNOS szíjgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus. Elvállalja varrógépek és kerékpárok javítását.

Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester

SCHÖN JENŐ vegyesáru- és bórkereskedése a vasúti állomás átellenében.

SPIEGEL ADOLF, a vasúti vendéglő berlője.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERSZTENYÁK ISTVÁN kőfaragó és szobrász. Kész sárgóraktár, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése. mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS Alsólendva. Elad szőlőoltványokat a legjobb fajokban.

WORTMAN BENŐ rőfös- és divatáru-kereskedése

WEISZ LIPÓT divatárukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszúfalu.

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédiés.

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JOZSEF vendéglős Lendvasárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJAN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

EPPINGER SALAMON és FIA kereskedése Csesztreg. Eternit-pala raktár.

EPPINGER JÓZSEF kereskedő Csesztreg.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédiés.

FÖLDES MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GEZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCH MANO vendéglős Rédiés.

FRIEDRICH JÓZSEF gabonakereskedő Belatinc

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GAL JÓZSEF moznár Petesháza.

GAAL SÁNDOR moznár Rédiés.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVATH MÁRTON bádógosmester Belatinc.

HERZFELD MÓR kereskedő Celdömölk.

HERZ MÓR kereskedő Velemér (Vasm.)

HARANGOZÓ JÓZSEF újonnan megnyitott vendéglője és vegyeskereskedése Nagypalánán.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Góntérháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPOT mész-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVÁN vendéglős Rédiés

KONTLER KÁROLY kovács és gépész Lendvahosszúfalu.

KOSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVÉNYÁK VINCE borbély Lendvasárhely

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalaibaksa

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvasárhely.

MOSONYI SÁNDOR kereskedése Resznek.

MAYER JAKAB kereskedő Muraszardahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebeleszámartón

NÉMETH ISTVÁN cseresep-m. és tetőfedő Resznek

POLLÁK SAMU vendéglős Murahegy (Deklezsim.)

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKÓ FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsikovács-mester Nemesnép.

PREKZAVEC ANTAL kőműves, Remiszmajor p. Felsőkirályfalva

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalaibaksán.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislúppa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCICS ISTVAN vendéglős Siofok

SBÜL KAROLY vendéglős Radamos.

SABJANICS MÁRTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjánfalva.

SALAMON JÁNOS moznár Lovaszi.

SZABÓ FERENC cipész Lendvasárhely.

SZOCsÁK LAJOS cipész Csesztreg

SZABÓ LAJOS vendéglős Resznek.

STIMECZ ANTAL kereskedő Felsőszemenye.

TURNAUER BÉLA kereskedő és vendéglős Murarév

TÓKA LAJOS műmáma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakonak.

TIBOLD ANDRÁS vendéglős Belatinc.

„VADÁSZKÜRT” nagyszálloda Budapest.

VADNAY GÁBOR bogárn Lendvahosszúfalu.

VARGA JOZSEF vendéglős Lendvasárhely.

VASS GEZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNAC sörkereskedő Újpest.

WEISZSTERN IGNAC vendéglős Bántornya.

A t. Vendéglős uraknak

figyelmükbe ajánlom, hogy a legjobb minőségű s legszebb

papír-szalvétát

akármily mennyiségben, cimmomással vagy anélkül, a legolcsóbb árban szállítom.

Balkányi Ernő, Alsólendva.

Gyönyörű illusztrációk!

A most folyó világháborúnak valószínűleg szenzációját képezi az a folyóirat, mely 32 oldal terjedelmében, gyönyörű illusztrációkkal

40 fillér

A füzetek hetenkint egyszer jelennek meg!

A füzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendván.

Érdekfeszítő olvasmányok!

A Világháború Képes Krónikája

Mesésen olcsó árért!

cimmal jelenik meg. Minden füzet a háború eseményein kívül a háború humorát is közli. Minden számban egy nagy műmelléklet!

Egy-egy füzet ára csak 40 fillér! **40 fillér**